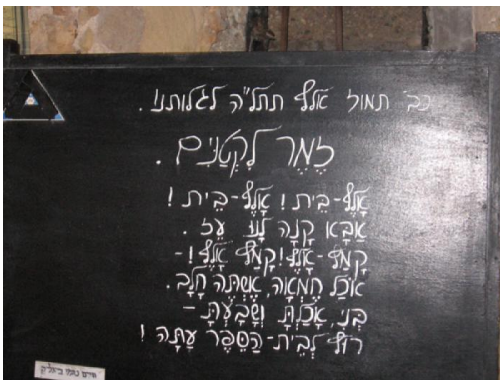

מאורות אל העבר

יח אלול תשט | 12/09/1949

זמר לכיתה א. צילום: ויקיפדיה, נחלת הכלל

חינוך וחובה

“לקצץ בחינוך זוהי חרפה שלא נוכל לשאת בה”. אמר דוד בן גוריון לפקידים שניסו לשכנעו שמדינת ישראל הצעירה, הכורעת תחת נטל מלחמת העצמאות וקליטת העלייה, לא תוכל לבנות מערכת חינוך חובה וחינם. בהנחייתו, גיבש שר החינוך זלמן שזר את “חוק לימוד חובה”, הראשון מבין חוקי החינוך בישראל. החוק קבע כי כל תלמיד אזרחי ישראל חייב להיות במסגרת לימודית שתוענק לו חינוך בידי המדינה מגיל חמש עד גיל ארבע עשרה. לימים, אחרי גלגולים ארוכים הורחב חוק חינוך חובה חינוך לגילם שלוש עד שמונה עשרה. במציאות העונית הקשה ששרר במדינת ישראל הצעירה, לא היה החוק מובן מאליו. קציני ביקור סדיר עמלו קשות כדי לדאוג שגם ילדים ממשפחות קשות יום, שעבדו בדרך כלל לפרנסת משפחתם, יוכלו ללמוד ולהתקדם. “...וביום הראשון בבוקר השמש תצחק טובה. וילכו כל תינוק ותינוקת לקיים חוק חינוך חובה...” כתב נתן אלתרמן עם קבלת החוק בי”ח באלול תש”ט (12.9.1949). חוק, שרבים ראו בו עוד סימן לרצונה של המדינה - שאך זה קמה - להיות כמתוקנות שבאומות ולהמשיך את מורשת עם הספר.

